

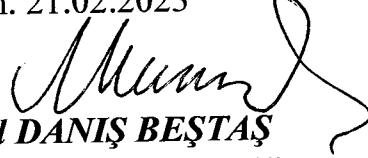

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 23925
Tarih: 21.02.2023

78759

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat OKTAY** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ile 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 21.02.2023

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Grup Başkanvekili
Siirt Milletvekili

Bilindiği üzere Türkiye'de yaşayan halklar tarafından çeşitli diller kullanılmaktadır ve dolayısıyla bir çok vatandaş kendisini anadili ile ifade edebilmektedir. Yine buna bağlı olarak Türkçe bilmeyen birçok vatandaş, kendi anadili dışındaki dilleri anlamamakta, dolayısıyla kendini ifade etmede güçlük çekmektedir.

Ne yazık ki meselenin ne denli önemli ve hayati olduğu, 6 Şubat günü meydana gelen ve devam eden deprem felaketlerinde enkaz altında kalanların yardım taleplerini iletememeleri, mağdur olanların zarara uğramaları noktasında anlaşılmış oldu. Nitekim Adıyaman'da, Hatay'da, Malatya'da Diyarbakır'da, K.Maraş'ta, Adana'da, Ş.Urfa'da, G.Antep'te, Kilis'te ve Osmaniye'de meydana gelen ve büyük bir yıkım gerçekleştiren depremlerin olduğu bölgelerde Kürtçe, Arapça, Süryanice, Ermenice ve Çerkesçe konuşan çokça yurttaş, yardım taleplerini kendi dillerinde yeterince ifade edemediklerinden ötürü daha fazla mağduriyet yaşamışlardır. Yine Suriyeli mülteci bir çocuğun anadilinde seslenmesi halinde kendilerine yardım edilmeyeceği düşüncesiyle sessiz kaldığı bilgisi de kamuoyuna yansımıştır.

Depremlerin artçıları ile birlikte süreklilik arzettiği, fay hareketliliği nedeniyle yeni depremlerin beklendiği bilim insanları tarafından açıklanmakta olup bu ve benzeri olası doğal afetler sırasında alınacak önlemlerin yalnızca Türkçe ile açıklanması anadili Türkçe olmayan diğer yurttaşların bilgiye erişimi önünde önemli bir engel teşkil etmiştir. Bu da kamusal alanda anadil kullanımının önemini ve hayatiyetini ortaya çıkarmıştır.

Bu bağlamda;

1-) Kamusal alanda anadil kullanımının sağlanmasına yönelik bir çalışma yapılması gündeminizde olacak mıdır?

2-) Türkiye'nin taraf olduğu Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın 4/3 hükmünde yer alan kamusal hizmetlerin halka en yakın birimlerce yerine getirilmesi ilkesi kapsamında kamu hizmetleri ile ilgili karar alma süreçlerine, yöre halkının etkin katılımının gerekliliğı esası neden uygulama dışı bırakılmaktadır?

3-) Avrupa Birliğı uyum sürecinde yapılan ve farklı dil ve lehçelerde yayın yasağına getirilen kısıtlamaların kaldırılmasının olumlu neticeleri olmuş mudur? Farklı dil ve lehçelerde yayın yapılmasının halk üzerindeki olumlu yansımalarına dair bir çalışma yapılmış mıdır? Bu konuda bir çalışma yapılmış ise elde edilen bulgular neler olmuştur?

4-) Farklı dil ve lehçelerde yayın yapılması, anadilde savunmaya dair kısıtlı da olsa yapılan yeni düzenlemenin hayatın kritik alanlarında uygulanmasının yarattığı neticelere dair bir çalışma yürütülmüş müdür? Elde edilen bulgular neler olmuştur?

5-) Hastane gibi yaşamsal önem taşıyan kamusal alanda anadil kullanımının engellenmesinin sebebi kamu yararı mıdır? Kişilerin sağlığa erişim gibi yaşamsal önemdeki haklarının ihlali, kamu yararı ile bağdaşır mı? Hastanelerden anadilde hizmet verilmesine dönük etkin çalışmalar yürütülecek midir?

6-) Acil durum ve afetler için oluşturulacak yardım birimlerine diğer dillerde çalışma yürütebilecek personel alınması gündeminizde olacak mıdır?

7-) AFAD bünyesinde Türkiye'de kullanılan anadillerde çalışma yürütebilen personel var mıdır? Varsa hangi dillerde kaç personel görevlendirilmiştir?

8-) AFAD gönüllülük sisteminde kayıtlı kaç gönüllü Türkçe dışında Türkiye'de konuşulan diğer anadillerde konuşabilmektedir? AFAD gönüllülük sistemine yapılan başvurularda anadil kriteri gözetilmekte midir?

9-) Kamusal alanda anadil kullanımı önündeki engellerin kaldırılması gündeminizde olacak mıdır?